

En çok mülteci Türkiye’de

Merkezi Brüksel’de bulunan Göç ve Entegrasyonu Politika İndeksi (MIPEX), 2014-2015 yılı Türkiye Göç ve Entegrasyon Karnesi’nin sonuçlarını İstanbul Bilgi Üniversitesi’nde düzenlediği toplantıda açıkladı.

Sonuçlara göre Türkiye’de ikamet eden kayıt altındaki yabancı vatandaşların sayısı 2008’de 100 bin iken, 2013’de 275 bine yükseldi. Göç ve Entegrasyonu Politika İndeksi (MIPEX), 2014-2015 yıllarına dair Türkiye’deki göç entegrasyonunun değişen şartlarını, değişen politikalarını ve sonuçlarını kamuoyu ile paylaştı.

Veriler, MIPEX Temsilcisi Thomas Huddleston, İstanbul Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Aynan Kaya, İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Bianca Kaiser, Bilkent Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Saime Özçürümez, İstanbul Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Pınar Uyan ve Mülteci Hakları Merke-

zi’nden Veysel Eşsiz tarafından İstanbul Bilgi Üniversitesi’nde açıklandı. Araştırmaya göre Türkiye’de değişen şartlar; Göç ve göçmenlik konusunda uzun bir tarihi olan Türkiye bugün; mülteciler, kayıt dışı yabancılar ve göçmen işçiler için önemli bir merkez ve geçiş noktası haline geldi. Türkiye’de ikamet eden kayıt altındaki yabancı uyrukluların sayısı 2008’de 100 bin iken, 2013’de 275 bine yükseldi. (2013 yılı Türk makamlarının Eurostat’a ilettiği rakamlar) Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği kayıtlarına göre Türkiye’de kayıt altındaki Suriyeli sığınmacıların sayıları 2013 Ocak ayında 175.000, 2014 Ocak’ta 560.000, 2015

Ocak’ta 1,5 milyonu aştı. (Yüzde 50 kadın, yüzde 50 çocuk. Toplam sayının yüzde 4’ü 60 yaşını aşkın) Yunanistan gibi Türkiye’de de vatandaşların büyük çoğunluğu mülteci karşıtı olup, mültecilerle düşük maaşlar ve yükselen konut kiralari arasında bağlantı kurmakta. Araştırmaya göre Türkiye’de değişen politikalar; Türkiye uyguladığı mültecilik ve göç politikaları, AB üyeliği perspektifini gün geçtikçe daha az göz önünde tutuyor ve şu anda ülkede bulunan kayıtlı 1,7 milyon Suriyeli sığınmacının (bu sayının 2015 sonunda 2,5 milyon olacağı varsayılmakta) varlığı üzerine odaklanıyor. Birleşmiş Milletler aracılığı ile 2015 yılında mülteciler

için yapılan fon taleplerinde Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği gereken fonların sadece yüzde 17’sini alabildi. Türkiye bugün dünyanın en yüksek sayıda mülteci barındıran ülkesi haline geldi. Suriyeli mültecilerin 250 bini 25 mülteci kamplarında, diğerleri ise çeşitli illerde yaşamakta. 2013’te çıkan Yeni Yabancılar Kanunu (6458 nolu Kanun), BM ve AB tarafından olumlu karşılandı. Yeni yasa, coğrafi kısıtlamaları korumasına rağmen çalışma ve oturma izni, uluslararası koruma tedbirleri gibi konularda temel prosedürler öngörüyor. 2013’te çıkan Yeni Yabancılar Kanunu (6458 nolu Kanun), mülteci ve göçmenlerin topluma yavaş

yavaş uyum sağlamaları konusunda bir dizi önlem alınmasını ve İçişleri Bakanlığı bünyesinde bir “Göç Politikaları İzleme Komisyonu” kurulmasını öngörüyor.

Araştırmada çıkan sonuçlar;

Yeni yasadan sonra bile Türkiye’nin MIPEX endeksindeki 2015 yılı puanı sadece yüzde birlik bir artış gösterdi. Türkiye’nin yasal çerçevesi göç ve mülteci konusunda hala olumsuz olup, diğer MIPEX ülkelerinden daha düşük bir puan aldı. (AB üyesi ülkeler, Avustralya, Kanada, İzlanda, Yeni Zelanda, Norveç, Güney Kore, İsviçre ve ABD) Göçmen ve mülteci ailelerinin az veya kısıtlı destek

aldığı ve iş pazarına entegrasyonda sorunlar yaşadığı görülmekte.

Göçmen ve mültecilerin siyasi hakları, destek ve eğitim politikaları yetersiz. Göçmenlere yönelik eşitlik konusunda pozitif ilerlemeler gözlenirse de ayrımcılık deneyimi yaşamış pek çok göçmen hakları hakkında bilgi sahibi olmadıkları gibi hak ihlallerini resmi makamlara bildirmekten de çekiniyor. Tüm bu sonuçlara göre Türkiye’nin Güney Avrupa ülkeleri arasında düşük puan alıyor olmasını, halen yasal düzenlemelerin beklediği bir “mültecilere ayrımcılık yasasının” çıkmasına ve bu kapsamda beklenen “ayrımcılık kontrol makamının” kurulmamış olmasına bağlanabilir.